

sklican od njega kot osebo. Hotel je biti potem predsednik in govornik, vse v eni osebi. Ali g. Linhart je to preprečil in energično proti taki nepostavnosti protestiral. Zato je moral Brenčič izvoliti drugega predsednika, nekoga posestnika Kuharja, ki je bil tako nesposoben, da je to žalostno vlogo prevzel. Mož se nam smili, kajti bil je le igrača v roki politikov in na uho mu je moral Brenčič vsako stvar diktirati, ki jo je potem izpregovoril. G. Linhart je nadalje protestiral, da se šolarje in sploh nedoraslo mladino na take politične shode seboj jemlje. Zastopnik oblasti g. dr. pl. Schrey je pustil v zmislu postave otroke vun spraviti; seveda so prišli zopet nazaj, kajti ko bi žensk in otrok ne bilo, bi imel g. Miha prav slabo zborovanje. Medtem že so nekateri zagriženi „jugoslovanski“ hujskači g. urednika Linhart naskočili; mislili so pač, da se jih bode prestrašil, pa so se grozno zmotili. Mi živimo še vedno na Avstrijskem in ne v Srbiji in zato se ne bojimo nobenega nasilja. Eden nahuj-skanih napadalcev se bode pred sodnijo zagovarjal. V znamenju pobijalskega nasilja je prišel torej g. Brenčič svojo zborovanje.

Govor g. Brenčiča je bil seveda tak, kakoršni so njegovi govori vedno: brez glave in repa. Govoril je najprej o „jugoslovanski deklaraciji“, ki jo je popisaval kot prav avstrijsko patrijotično izjavo. Potem je govoril nekaj proti županom ptujskega okraja, ki mu niso všeč, ker so se na znanem našem zborovanju izjavili proti uresničenju „jugoslovanske“ države. O delovanju v državnem zboru ni vedel skoraj nič povedati; tudi tega ne, da so on in njegovi tovariši v prvi vrsti sklenili sebi povišati plačo na mesečnih 1000 kron. Prav farizejsko je Brenčič nato ptujskega okrajnega glavarja hvalil na vse pretege, tako da se nam je glavar res že smilil. Ta hvala je bila tembolj čudna, ker klerikalni listi redno g. glavarja in njegove uradnike na najpogostejši način napadajo in žalijo. Na shodih v navzočnosti zastopnika glavarstva hvalisati to glavarstvo, v časopisu pa zahrbtno napadati, to je pač prav klerikalno!

Urednik g. Linhart, ki je stal popolnoma sam med nasprotniki ob govorniški mizi, je s krepkimi in odločnimi medklici zavračal Brenčičeve bedarije in trditve, ki so resnici nasprotna ter jih je imel na listku napisane. G. Linhart je vsako trditev presekala in nevtrajeno razkrinkal. Brenčič je postal pri temu jako nervozen in zmeden. Njegovi pajdaši, med njimi tudi nekatere politikujoče babnice, so se seveda grozovito razburjali in tulili nad Linhartom. Velika večina zborovalcev pa je bila natiemem jako zadovoljna, da se je Brenčiču enkrat resnico v obraz povedalo. Razburjenje je postalo vsled delovanja v dvorani razrušenih klerikalnih hujskačev vedno večje. Zopet so se klerikalci kakor besni navalili proti g. Linhartu; dotakniti se ga pa le nobeden ni upal. Ker je postal položaj za javno varnost nevaren, moral je sicer res jako potrpežljivi g. komisar dr. pl. Schrey zborovanje razpustiti. Začuli so se viharji „živio“ klici na cesarja Karla in na nerazrušljivo Avstrijo; le par glasov je zavpilo tudi „Živio Jugoslavija.“ Iz druge strani zopet se je čulo klice: „Proč s Srbi!“ Na te klice zavpili so nekateri klerikalci: „Srbi

nam niso nič storili!“ (!!) Vsled takih in enakih veleizdajalskih klicev je morala varnostna oblast dvorane in prostor pred Brenčičevo gostilno izprazniti. Brenčič sam je izginil brez duha in sluha.

Tacega političnega poraza pač že dolgo ni noben poslanec doživel. Svojega govora ni mogel dokončati; ni se mu izrekla nobena zaupnica; niti na glasovanje si ni upal dati zaupnico in njegov glavni cilj, hujskati za „jugoslovansko deklaracijo“, se mu je popolnoma izjalovil. Gotovo je, da bode poskušal zdaj na zakonitih zborovanjih svojo nakano doseči. Ali vse to ne pomaga čez dejstvo, da je doživel v Ptujju grozoviti politični poraz.

Štajersko ljudstvo je izročeno danes najpogostejši veleizdajalski hujskariji; ali vkljub temu si je ohranilo še dovolj zdravega patrijotizma, da noče razrušenja ljubljene naše Avstrije!

Politični utrinki.

Izdajstvo v Gorici.

Dunaj, 31. januarja. „Politische Tagesbücher“ pišejo: Poslanec Kroy, dr. Michl in tovariši stavili so na delžno-brambenega ministra sledeče vprašanje: Gorica, ki smo jo v slavnem napadu zdaj zopet nazaj pridobili, je bila kakor mnogo drugih važnih postojank vsled češkega izdajstva izgubljena. Neki praporščak češke narodnosti vbogal je tolikokrat od voditeljev Čehov izdanim oklicem in je pobegnil k Italijanom, katerim je izdal vse krajevne postojanke višjih naših komand okrog Gorice. Vsled tega je bil sovražnik v položaju, vzeti bivališča višjih komand pod najmočnejši učinkujoči ogenj. Uspeh tega obstreljevanja je bil, da se je komandom preprečilo oddajo povelj in se je vsled tega dobro pripravljeni italijanski napad na Gorico posrečil. Ni razumljivo, zakaj se ta dejstva zamolčuje in zakaj se tudi v tem slučaju kakor običajno ne pove imena lopovskega izdajalca. Interpelanti vprašajo tedaj: Ali je vlada pripravljena, sramotnega izdajalca Gorice javnemu zaničevanju izročiti in njegovo ime povedati?

Finančna predloga in proračun za l. 1917-1918.

Izšlo je poročilo proračunskega odseka o finančnem zakonu za leto 1917.—1918. Poročevalec dr. Steinwender izvaja: Stroški bi se dali zmanjšati. Na stotisoče za službo na bojišču nesposobnih ljudi se brez zadostnega zaposlenja prihranjuje v vojaški službi; tako se brez koristi množé mobilizacijski stroški in obtežuje država z izplačevanjem vzdrževalnin, v tem pa v kmetijstvu, obrti in državnih službi manjka delavnih moči. Določbe zakona o vzdrževalninah so se izkazale kot pogrešne; brez vsake trdosti bi se mogla vsota 3432 milijonov, kolikor sedaj znašajo vzdrževalnine, znižati za pol milijarde. Ravno to velja glede begunskih podpor, ki so proračunjene za tekoče leto na 994 milijonov K. Če bi se odpustili za službo na bojišču nesposobni in zato v vojaškem pogledu brezpomembni vpoklicane in ako bi se begunske podpore izplačevale le v toliko, v kolikor za-

hteva resnična podpora, bi mogli prihraniti najmanj milijardo kron in ne bi bilo treba proračuna še zadnji čas zvišati za 1600 milijonov kron. Ako bi boljše gospodarili, bi se bila obrestna mera znižala, produkcija pa zvišala in prihranili bi bili 2 in pol milijarde dolgov.

Med državnimi obrati se je najbolj obnesel tobačni monopol. V zadnjem letu pred vojno je znašal prebitek 225 milijonov, sedaj je proračunan na 336 milijonov kron. Nasprotno so pa državne železnice kljub zvišanju tarifov ostale pasivne. Pošta in brzojav ter poštna hranilnica izkazujejo zgolj navidezne prebitke.

Nove finančne odredbe so zasnovane tako-le: zvišanje tarifov na državnih železnicah 302 milijona, zvišani davek na vozne listke in tovarnino 30 milijonov, vinski davek 90 milijonov, zvišani sladkorni davek 80 milijonov, davek na promet z vrednostnimi papirji 6 milijonov, davek na premog 180 milijonov, zvišanje splošne pridobnine 40 milijonov, zvišanje zemljarine 15 milijonov, pridobnina 2. razreda, dohodnina in rentnina 80 milijonov, skupaj 823 milijonov.

Izdaja zakladnic avstro-ogrske banke se je izvršila na pogrešni podlagi in zato ne obeča nobene koristi. Poročevalec priporoča, naj zbornica pritrdi finančni predlogi in proračunu.

Bolgarski vojni cilj.

K.B. Sofija, 30. januarja. (Bulg. tel. ag.) V današnji seji sobranja opozarjal je ministerski predsednik Radoslavov nato, da želijo Bolgari častni mir, ki bode zagotovil njih narodno edinost. Pridružitve Dobrudše, pokrajine Morave in Makedonije z materinsko zemljo Bolgarijo ni v nobenem nasprotju z mirovno formulo: nobene nasilne pridobitve zemlje in prosto samoodločbo narodov. Uresničenje te narodove volje ima bolgarska delegacija v Brest-Litovskem braniti in je to doslej tudi uspešno storila. Ministerski predsednik je naglašal potem težave, ki prihajajo vsled neednakomernosti nasprotniških deputacij; izrazil je pa obenem upanje, da bodo razprave končno do posebnega miru z Rusijo vodile, ki bode imel ta učinek, da nas pripelje bližje splošnemu miru. — Zbornica je govor ministerskega predsednika z odobravanjem sprejela.

Revolucija na Ruskem.

Državlanska vojna v Rusiji.

K.B. Petersburg, 31. januarja. Kakor se poroča iz Sebastopola, so se sovjetske čete polastile Kerča, Teodozije in Jalte. Pri Simferopolu se bojuje 7000 tatarskih vojakov. Vsak trenotek je pričakovati padca Orenburga. Kozaški general Dutov je poražen.

K.B. Petersburg, 31. januarja. Sovjetske čete so se polastile važne postaje Bahmač. Oficirji, podoficirji in plemiči so se umaknili v Kijev, ki je obkoljen od vseh strani. Ker je rada izgubila zaupanje ukrajinskih vojakov in delavcev, organizira sedaj belo gardo, ki obstoja iz podčastnikov, plemičev in degradiranih poljskih in ruskih oficirjev.

K.B. Helsingfors, 31. januarja. Tu je bila proglašena vlada delavcev in kmetov. Ruski vojaki se niso udeleževali gibanja na Finskem, vendar jih razorožujejo povsod, kjer prevladuje bela garda.

K.B. Petersburg, 31. januarja. Vojni urad je odredil demobilizacijo vseh onih moštvev letnikov 1904, 5, 6 in 7; ki so dosegli 7. februarja starost 30 let.

Poročila iz Rusije.

V Jalti in na Kavkazu se širi kuga. — Rječ trdi, da so boljševidi zasedli 30. m. m. Kijev in Orenburg; 26. m. m. pa Odeso. —

Die Italiener zerstören systematisch ihre eigenen Ortschaften.
Italienisches Trommelrücken auf Asago.

Zahtevajte Štajerca

Poljski legionarji, 25.000 mož, so zasedli Rohacav. — Times: Zapovedali so, naj se izvede direktna zveza med Mosko in Petersburgom.

Združitev Alandskih otokov s Švedsko.

Švedski kralj Gustav je sprejel odposlanstvo prebivalstva Alandskih otokov, ki želi, naj bi se Alandski otoki združili s Švedsko. Kralj je izrazil željo, naj bi se nastale ovire z uspehom odstranile, da bi se želja prebivalcev Alandskih otokov uresničila.

Rumunsko odposlaništvo odpotovalo čez Finsko iz Rusije.

W.B. Berlin, 3. januarja. Zanesljivo se poroča, da je ponoči odpotovalo rumunsko poslaništvo iz Peterburga čez Finsko.

Govor ogrskega ministrskega predsednika.

V seji ogrskega državnega zbora z dne 31. januarja je ministrski predsednik dr. Weckerle razvil svoj program.

Pred vsem je omenil volilno reformo, ki da odgovarja zgodovinskemu razvoju Ogrske. S tem v zvezi pojde primerna socijalna politika, dalje razvoj ljudske vzgoje in preosnova uprave, ki naj postane enotnejša. Kar se tiče agrarne politike, je glavna zahteva ta, da ostane zemlja v naših rokah. Razlaščenje fidejkomisov se bo izvedlo v tem smislu, da se ne bodo ustanavljali novi fidejkomisi, stari pa se v okviru dotične družine in s polnim varstvom lastninske pravice izpremenene v prosti posest.

Naša mirovna pripravljenost je odkritosrčna in resna. Osvajati nečemo in smo pripravljeni za pravo in pošteno sporazumljanje za trajen mir. Edini naš pogoj je, da ostane naša posest in naša pravica, da svoje notranje razmere sami uredimo, nedotaknjena. Ne dovolimo, da bi se pri nas razvili kali razkroja in da bi na razdirajoč način dvignili glavo ljudske skupine, ki se tvorijo sedaj pod geslom miru. Zvezo z Nemčijo smatramo za najuspešnejšo zavarovanje miru ter jo želimo ohraniti in okrepiti. Ako bodo na tej podlagi vodjena mirovna pogajanja dovedla do kakega uspeha, potem bo vlada odločno poskrbela, da obveznost nasproti tretjim državam ne bo obenem obveznost nasproti Avstriji in bodočemu državnemu zboru mora ostati neprikrajšana pravica, da popolnoma svobodno odloča glede nagodbe z Avstrijo.

Finančni položaj bomo mogli izboljšati z znatnim davkom na premoženje; zvišati bomo morali dalje gospodarsko delavnost, odstraniti nepotrebni uvoz in zvišati lastni izvoz. Naš cilj v narodnogospodarskem oziru je tudi samostojna ogrska armada kot del skupne armade; vodstvo in notranja organizacija ostane skupna. Na tej podlagi je cesar našo zahtevo odobril. Reforma pa se seveda izvede šele po vojski. Seveda prevzamemo s tem znatna nova bremena, ki se bodo pa s tem, da bo vsa preskrba izenačena s honvedom, zelo zmanjšala. V političnem oziru bomo pa na dobriku, ker odpade neprestano trenje z Avstrijo, ki se je pojavljalo ob vsakokratnih nabavah za vojsko po kvotnem ključu.

Nato je govoril grof Štefan Tisza in izjavil, da odobruje Weckerlevo agrarno reformo. Nasproti Avstriji si mora Ogrska na vsak način zavarovati svojo gospodarsko svobodo in samostojnost. Ogrsko kmetijstvo se mora ščititi. Nova nagodba z Avstrijo mora prinesiti najmanj tiste ugodnosti, ki so bile pod Clam-Martiničevno vlado že zagotovljene. — O vprašanju volilne reforme upa, da se doseže kompromis. Delovna stranka bo vlado podpirala.

Poslanec Geza Polony smatra naglašanje, da je vladni program odobril vladar, za ne- navadno in protustavno.

Grof Appony odklanja Tiszovo misel o kompromisu v vprašanju volilne reforme.

Ne podpisujte „jugoslovanske“ pole!

Cesarska oblast ni odredila nobenega glasovanja med preprostim ljudstvom glede bodoče sestave naše domovine Avstro-Ogrske. Zato to podpisovanje

nima nobene veljave

in ima edino ta namen, da bi povzročilo neslogo v vrstah poštenega avstrijskega prebivalstva. Nabiranje podpisov pa je tudi

protipostavno

in vsak nabiralec podpisov zamore priti pred kazensko sodnijo. To pa tembolj, ker se to nabiranje vrši v mnogih slučajih

na sleparski način,

ker se nevedne ženske in otroke v ta namen zlorablja, ker se govori o rekviriranju in obeta ljudem gradove. V resnici pa se ne gre za ničesar drugega nego za

razrušenje Avstrije

in za uresničenje neke nove „jugoslovanske države“, ki bi bila v prvi vrsti srbska država.

Nikdo

torej naj ne podpisuje te pole, pa jih naj prinese kdorkoli, nikomur se ne pustite zapeljati na

protiavstrijsko pot.

S to „jugoslovansko“ hujskarijo se na vsak način podaljša vojno in onemogoči častni mir. Kajti naši sovražniki mislijo vsled te hujskarije, da je res veliki del avstrijskega prebivalstva protidomovinskega mišljenja. Naši nasprotniki mislijo, da smo slabi in razdruženi, da smo revolucijskega mnenja!

Naš cesar

je v prestolnem govoru jasno povedal, da

si bomo svoj dom sami uredili.

To je pravo načelo in edino na tej podlagi zamoremo doseči čimprejši in čimugodnejši

mir!

Zato ne podpisujte protiavstrijske „jugoslovanske“ izjave, kajti trpeli bi sami z vso domovino velikansko škodo!

Pogajanja za mir.

Nadaljevanje razprav v Brest-Litovsku.

Iz Bresta-Litovska se je uradno poročalo s 1. t. m.: V imenu ukrajinske ljudske republike je govoril Szvjuruk. Naznanil je, da so razglasili Ukrajino za samostojno državo, ker se ni posrečilo, da bi bili ustanovili federativno republiko. Če pravi Trockij, da ukrajinska delegacija nima pravice zastopati Ukrajine, ker jo ne priznava harkovski izvršilni odbor, bi morala pravzaprav ruska delegacija preklicati svoja pooblastila, ker vlade ljudskih komisarjev ne priznavajo Tataři s Krima, kozaki od Dona, Kavkazi in Sibirici. Predlagal je, naj se ukrajinska republika pripozna za samostojno, popolnoma neodvisno državo. Trockij je rekel, da prej ko slej zavzema stališče, katero pripozna tudi ruski delegaciji. V imenu ukrajinske delegacije je izjavil nato Lubynskyj: Če so se tudi vlade zelo razločevale, odkar se je pričela revolucija, v socialističnih stremljenjih in v želji, da narode zadavijo, so ostale solidarne. Vlada boljševikov se oddaljuje od federalističnih vzorov, ki prevečajo voditelje nevladajočih narodov. Glasne izjave boljševikov o popolni svobodi ruskih narodov so le surova demagoška sredstva. Vlada boljševikov, ki je razgnala konstituanto in se naslanja na bajonete najemnikov, ne bo v Rusiji nikdar iz-

vedla pravičnih načel o samoodločbi narodov. Pri volitvah v konstituanto je sijajno utovi so šljinska rada zmagala. Petrograjska vlada, avstrijo, nato slicala ukrajinski kmečki in vojaški deli Srbi gres; s pretežno večino so delegati, 2000. tenciča, je bilo, izrazili osrednji radi popolno zavaroborske nje, mala skupina boljševikov, 80 jih je hujska za je pobegnili in se preselila v Harkov, koder nas se je proglasila za novo vlado ukrajinski moža ljudske republike. Ljudski komisariji so pogitirajo li nato tja neorganizirane tolpe rdečih g. Čudna da oplenijo prebivalce v harkovski gubeju g. po in da ščitijo harkovsko vlado pred prebivadno in harkovske gubernije. se preteg

Zastopnik ukrajinskega eksekutivnega hvalil bora (boljševik) Medvedev je nato izjavil posebnega Izvršilni odbor ni nikdar kijevski radi predložen. znaval pravice, da sme govoriti v imenu ser ukrajinskega naroda. Ukrajinski narod je ravno hoče splošen mir po načelu brez anekstsemi nje kontribucij, hoče tudi samoodločbo narodiki „Slo a le skupno s celo rusko federativno namni na bliko. Ukrajinski narod pogodb, sklenjenih so vse kijevsko rado, ne bo pripoznal, če jih nekozanje pripoznala in odobrila delegacija federativno okraj ruske republike. Predsednik avstrijske delegacije mu cije grof Czernin je nato izjavil: Z oziroma eno! na izjavo, katero je podal predsednik rusenčič t delegacije na plenarni seji dne 13. jan., ovi listi more pripoznati le take dogovore z Ukrajina živa ki jih formalno potrdi vlada federativne ruskeje kle republike, izjavljajo delegacije starih zvezvari. M vesele glede na pravkar obrazloženo stališhu pr delegacije kijevskega ministrskega sveta: bmisarju mam nikakega povoda, da preključemo temu omejimo izjavo, ki se je podala na plenarnost. seji 12. januarja, s katero se je pripoznervozen ukrajinska delegacija za samostojno deleganimiva jo in za pooblaščenno zastopstvo ukrajinskoslov ljudske republike. Dalje izjavljamo, da pri z n znamo že zdaj ukrajinsko ljudsko republiko oc za neodvisno, svobodno suvereno državo, id sp lahko sklepa samostojne mednarodne pogod pred be. Trockij je nato kratko izjavil, da svojezvolucije nazora o ukrajinski državi ni izpremenil. Osta Fi zoril je, da bi stizizvezno veselele mogle tanske ko naznaniti zemljepisne meje republike, le v a r to so pravkar pripoznale. Pri mirovnih pije te gajanjih je pa vprašanje meje važno. Sejo tek, ob nato zaključili.

Uradno se je 3. t. m. poročalo iz Brest-Litovska: Grof Czernin in pl. Kühlmann din sta s spremstvom odpotovala v Berlin, kjer ni ra ostaneta le malo časa. V Berlinu se bodo uspe posvetovali,

Tedenski pregled.

Štajerske vesti.

Brenčičeva častna beseda. Kakor poročamo, na drugem mestu, obdržal je poslanec g. Mih. Brenčič na Svečnico v gostilni svojega rodnika zborovanje. Naš urednik g. Linhart, ki je tja prišel, se je g. Brenčiču prijazno predstavil in dobil od njega zagotovilo po častno besedo, da se mu bode besedo podelilo in da Brenčič sam za prostost besede jamči. Zanimivo je, da je g. Brenčič to svoj obljubo pozneje — pozabil in da ni niti ilišča mezinem ganil, da bi svojo pod častno bimerav sedo dano obljubo držal. To so po našeskih mnenju prav „jugoslovanske“ šege in navade, za katere seveda g. Brenčič prav nič ne zavidamo. Mož-beseda je torej stvar, ki ji prva menda v „jugoslovanski državi“ ne bode poznali.

Iz Hajdine nam pišejo kmetske ženske zn. Me žene smo se pustile na Svečnico zvabiti Rusije v Zupančičevo gostilno v Ptuj, da bi tam radi poslušale pridigo poslanca Miheta Brenčiča. Pa ta pridiga se nam je zdel prav klaverno, da Kaj pa je Brenčič pravzaprav povedal? Ne Koz nekem listku je imel marsikaj napisano, kajajo, „Stajerček“ urednik g. Linhart mu je vsak begu trditve pošteno presekale. Me ženske smo so širi grozovito zmotile; mislile smo, da se nam Pol boče povedalo kaj o naših sedanjih težavah. Govoril pa je spuheljski pridigar edino o pol v t litiki, o „jugoslovanski“ državi, katere marjev